

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. i.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

nullatenus est ira dei timenda nisi propter peccata nostra. **Jo** dicebant filij israel. **Tren. iij.** Nos iniqui egimus et ideo ad iracundiam te provocamus. **Si** ergo peccatores miseri luxuriosi etc. auferre peccata vestra si vultis euadere iram dei. **Audite** quod dicit dominus **Ezech. xviij.** Si impius egerit peccata ab omnibus iniquitatibus etc. omnium iniquitatum eius non recordabor. **Si** gura. **Voluit** dominus simpliciter excludere a pharaone dominum nisi tantummodo in circuncisionem. **Inde** **Exo. xij.** Si peregrini circumcidantur rite celebrabunt et erunt sicut indigenae terre non autem in circuncisionem. **Per** circuncisionem autem intellige viam ablationem et per celebrationem phase solemnitate civitatis celestis etc. **Sic** ergo dicit dominus **Mat. iij.** **Uniam** agite appropinquabit enim regnum celorum.

Secundus ar. In precedenti etc. **Nunc** dicatur sum de signatione omnium christi. quoniam vix debent esse signate triplici signo.

Signo distinctivo.

Signo unitivo.

Signo configuratio.

Primo signo distinctivo. scilicet per baptismalem characterem. **Nam** ut dicit **Jo. iij.** Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non poterit introire in regnum dei. **Character** autem iste baptismalis in magnam honorem cedit bonis christianis. **Pe. ij.** **Vobis** autem honor creditibus sed malis christianis erit in aggravationem horrois et confusio. quoniam vix sic abusivum gratia baptismali. **Non** sufficit ergo nomen habere christianum et sacramentum suscepisse christianitatis nisi etiam opera faciamus. **Nam** ut dicit **Aug. lib. de doc. christiana.** **Nomen** christianum frustra sortitur quod christum minime imitatur. **Secundo** signo unitivo siue transformativo. et hoc per amorem. **Nam** sic dicit **1. Ion. iij. c. de divi. no.** **Amor** est virtus unitiva. **et. j. Jo. iij.** **Qui** manet in charitate in deo manet et deus in eo. **Est** etiam amor transformativus amantem in similitudinem rei amate. **Ubi** ait **Hugo.** **Scio** anima mea dilecta quod amor tuus est vita et quicquid diligis ea vi dilectionis in eandem similitudinem transformatur. **Si** terra diligis terra es si deus diligis non dico quod deus eris sed deificaberis.

Tertio debet oves christi esse signate signo configuratio per dominice passionis compassivam recordationem. **Hec** enim dicitur esse occupatio illius christiani **Berni.** **Quotidiana** christi amillectio dicitur esse assidua passiois christi me-

ditatio. **Ubi** debemus considerare aliquam passionis acerbiter. **Tren. j.** **O** vos omnes qui transitis per viam attendite et videte si est dolor si. sic do. me. **Aliqui** patientes charitatem. **Ber. f. xxij. sup. ca.** **Ad** cumulum pietatis tradidit in morte animam suam et de proprio latere protulit peccatum nostre satisfactionis. **Aliqui** patientes causa siue causalitate quod propter peccata nostra. **Isa. liij.** **Uere** languores nostros ipse tulit et dolores nostros ipse portavit. **Tales** itaque meditationes nos christo domino configurant. **Exemplum** apertissimum in beato **Francisco** qui ex talibus meditationibus christo fuit configuratus. **Nedum** in anima sua sed etiam in corpore impressione sacrorum stigmatum in manibus pedibus et lateribus. **Ad** hanc autem dominice passionis recordationem nos hortatur **Aug. li. de trinitate. di.** **Inspice** vulnera pendentis sanguine mortificis peccatum regimentis cicatrices resurrectionis caput habet inclinatum ad osculandum brachia extensa ad amplexandum totum corpus expositum ad redimendum. **Hec** quanta sunt cogitate hec in statera cordis appendite ut totus vobis figuratur in corde qui totus per vobis fixus est in cruce.

Tertius ar. **Aud. etc.** **Hec** autem signa si in corpore exteri sunt sed interni in anima: et ab hominibus non percipiuntur tamen a deo evidentissimè me cernunt. **De** enim secretorum est iudex et cognitor. **xxij. di.** **Erubescant.** et. ij. q. v. **Lo** solus est. **Et** solus deum habet ultorem. **Lo** dicitur reitum. **Iurandi.** **Notate.** si rex talem legem statuerit. **Quicumque** reliquerit signum meum et signum adversarii supererit morte mortis. **Estis** autem in prospectu eius quod per vobis respicit nec potestis eius visum nec etiam manum subterfugere. **Nonne** multum timeretis abscdere signum regis et assumere signum adversarii. **Credo** quod sic etc. **Expone** et applica notando illud **Prover. xv.** **In** omni loco oculi domini pretemplant bonos et malos.

Dñica. iij. post pascha.

Medicum et iam non videbitis me et iterum medicum et videbitis me **Jo. xvj.** **Ob**secro vos tanquam advenas et peregrinos abstinete vos a carnalibus desideriis quae militant adversus animas. **Pe. ij.** **Hec** exhortatio be

Domnica. III. post pasca

act petri mltū ē necessaria ad h̄ vt p̄ modū
cū r̄pis vite p̄nt̄ puenire possim⁹ ad v̄sio
nē diuine maiestatis. In illis autē v̄bis b̄ti
petri tangunt̄ tria notanda.

Primū est exhortantis benignitas: qz
dicit **O**bscuro vos

Scōm est exhortatorū q̄litas. qz dicit̄. tā/
q̄ aduenas et pegrinos.

Tertū est exhortatōis necessitas. qz dicit̄
abstinere vos a carna. rē.

De p̄mo Ro. xij. **O**bscuro vos p̄ mise.
dei. De sc̄do Heb. vl. Nō ha. hic ci. manē.
sed fu. inq̄rim⁹. De tertio Gal. v. Caro cō
cupiscit aduersus sp̄m rē.

Modicum rē.

Prim⁹ ar. Anp pctō mortali in tā mo
dico tpe p̄petrato iuste p̄uet̄ hō eter/
nalit̄ v̄sioe dei et p̄petuo dānet̄ sic qz ip̄s
iustez rōnabilr̄ dicat dñs **M**odicū. s. r̄pis
et delectatōis: et iā nō videbit̄ me. i. nūq̄
videbit̄ me. **D**. nō. qz pena nō d̄z excede/
re culpa. culpa autē est momēanea. Cōtra
Sat. xxv. **I**bunt̄ h̄i. s. ip̄i i suppliciu eter
nū. Rūdet̄ r̄ho. in. j. ij. q. lxxvij. qz q̄cumqz
pctā auertunt a deo charitatē auerētia. et
q̄ntū ē de se iducit̄ reatū eterne pene. Cū
ei tollant̄ p̄mū p̄ncipiū ord̄is q̄ voluntas
hois subdit̄ deo. viz charitates p̄ quā hō
iberet vltio fini. **I**ō tal̄ inordinatio q̄ntū
est d̄ se ē irreparabil̄ licz reparari possit di/
uina p̄tute. Neqz requir̄ qz pena adequetur
culpe fm̄ durationē. vt dicit̄ Aug⁹. xxj. d̄ ci.
dei. Nō ei qz homicidiū in momēto comit
tit̄ i momento punit̄ sed q̄nqz adē p̄petuo
carcere vel exilio/ q̄nqz etiā morte in q̄ nō
p̄siderat̄ occisiōis mora. s. pot⁹ qz in p̄pe/
tuū auerat̄ a societate viuētū. Et sic rep̄
sentat̄ suo mō eternitatē pene inflicte diu/
nit⁹. Iustū est em̄ fm̄ Bre. qz q̄ in suo eter
no peccauit̄ d̄ deūi eterno dei punit̄. Di
cit̄ ar̄ aliq̄s in suo eterno peccasse nō soluz
fm̄ p̄tinuationē act⁹ duranz p̄ totā hois
vitā s. qz ex hoc ip̄o qz finē in pctō p̄stituit̄
volūtate h̄z i eternū peccādi. **U**n̄ d̄ Bre.
xxij. moral. **I**nq̄ voluissent sine fine vi
uere vt sine fine potuissent i inq̄tatibz p̄ma
nere. **H**ec r̄ho. **P**ro sum. q̄ horreda ē pe
na q̄ nūqz finē ē habitura **G**al. in alex. **D**
suppliciu miserabile sp̄. Et nūqz morit̄ quē
carcer torq̄t auerit. **T**ull⁹ tñ iuētiaz i
canlinā li. iij. asserere videt̄ ea q̄ de iferno

dicūt̄ figm̄ta eē vt inq̄t̄ eēt formido alq̄
ip̄obis posita ap̄d iferos supplicia antiq̄
ip̄s p̄stituta eē voluerūt. **A**lt̄ h̄ audite
Hiero. ad palmachiū et oceanū. **A**n pura
mus fies q̄p̄be iocādo p̄dicent̄/ ridendo
loq̄nt̄ apli/ ch̄s iudiciū et penas ifantilit̄
cominet̄. s. ioci nō sunt vbi supplicia itere
dūt̄ si iocādo passi credant̄ et iocādo locuti
esatas terra secas/ daniel leonibz deputat̄/
paul⁹ truncat̄ gladio/ petri⁹ exēplo dñi i cru
ce suspendit̄. **E**t h̄ totū vt nos a pctis sua
doctria reuocarēt̄ **D**ēs aut̄ isti locuti sunt
d̄ penis eternis. **S**z q̄rit̄ **A**n p̄pter pctm̄
in tā modico tpe comissū iuste punit̄ ali/
q̄s pena eterna. **D**ic̄ r̄m. vt s. **E**t q̄ p̄inde
infantia p̄seueratū in pctis. **B**re. **Q**ue ma
ior ifantia q̄ p̄ pcti delectatōe momēanea
obligare se ad eterna supplicia et amittere
regna celestia. **A**udite o miseri pctōres lu
xi/osi auari rē. **N**ō artēdit̄ qz momēa/
nea pcti delectatio ē eternal̄ pene ingressus
et adq̄sio. **F**ugite igit̄ fugite tā piculosuz
statū/ fugite in quā ad locū curiorē. **S**i
gura **S**at. ij. **J**oseph sciēs herodē velle
iesum interficere fugit. **M**oral̄ vnusq̄sqz
amās suā salutē ifidias diaboli fugere d̄z.
Alia figura. **A**ngeli post q̄ eduxerūt loth
de ciuitate sodomoz dixerūt ei **S**alua aiāz
tuā. **N**ol̄ respicere p̄tergū nec stes in oi.
circa regiōe s. in mōte saluū te fac ne et tu
s̄l̄ peas **S**en. xij. **E**xp̄ōe et applica sic r̄ su/
cile fieri p̄ notādo illd̄ **H**iere. ij. **F**ugite d̄
medio babilonis. i. p̄fusiōis. s. regiōis pec
catoz vt saluet̄ vnusq̄sqz aiāz suā

Secund⁹ ar. In v̄bis themat̄ tria not/
bis insinuānt̄ artētissime p̄siderāda.
Primū est breuitas instabil̄ pegrinatū
om̄s: cū d̄z **M**odicū. **U**n̄ **J**ob. xij. **B**re/
ues dies hois sunt.

Scōm est eq̄tas infallibil̄ retributiōis
cū d̄z **E**t iā nō videbit̄ me q̄ntū ad malos
et videbit̄ me q̄ntū ad bonos.

Tertū est vitas infimibil̄ duratiōis: cū
d̄z **J**am. **C**ū em̄ d̄z **J**ā nō videbit̄ in p̄po
s̄ro sic accipim⁹: acti diceret. nūqz videbit̄
s. q̄ ad diuitatē quā nūqz videbit̄ mali

Primū igit̄ ē breuitas instabil̄ pegrina
tiōis **J**a. iij. **Q**ue ē ei vita v̄sa vapor est
ad modicū parēs: et deinde extimabit̄ **U**n̄
p̄z qz p̄ modico et i modico r̄pis mali suā
dānationē adq̄rūt et s̄l̄r p̄ modico et i mō

deco boni salutē eternā psequunt. In hoc itaq; ser. breuit' dicem' q̄lit' i modico r̄pis z p modico mali dānationē adq̄rūt. Q̄ q̄ modice q̄ breues sūt oēs hui' vite delectatōes q̄ homies i infernū dēmergūt. Breuis est ei delectatio diuitiar' r̄palii/ delicti arū carnaliū/ supbiaz mūdialiū. **P**rimo p̄siderate q̄ modica sūt diuitiar' delectatio **Ecc̄s. ij. c.** Magnificauit opa mea/ edificauit mihi domos plantauit vineas/ feci hortos z pomeria z p̄seui ea cuncti gener' arboribz/ z extruxi mihi piscinas aq̄z vt irrigarē siluā lignoz germinatiū possedi seruos z ancillas/ multaq; familiā habui armenta q̄z multos ouiu greges vltra oēs q̄ fuerūt an̄ me in hierl'm. Loacernauit mihi auz z argentū zc. z supgressus sum opibus oēs q̄ an̄ me fuerūt in hierl'm. Et seq̄tur. **Lūc. ij.** Me quertissimē ad vniuersa opa q̄ fecerant man' mee z ad labores in q̄b' frustra sudauerā vidi in oibz vanitatē z afflictionē animi z nihil pmanere sub sole. z **Ecc̄s. iij.** Transeunt vniuersa sub celo.

Secundo videte q̄ modica delictiar' voluptas **Ecc̄s. ij.** Dixi ego in corde meo vadam z affluā delictijs z fruam bonis z vidi q̄ h' q̄z est vanitas risū reputauit errozē z gaudio dixi. Quid frustra deciper' Breg. **Domētanū** est qd̄ delectat' z eternū qd̄ cruciat.

Tertio p̄pendite q̄ sit modica delectatio honoz. **Ecc̄s. xxxiij.** Vana spes z mēdaciū in sensato viro z sōtia extollūt ipudētes q̄ q̄ apprehendit vmbriā z p̄seq̄t vētū: sic hō q̄ attendit ad visa mēdaciā. Et vere oēs honores mūdani sūt sōtia: sunt z mēdaciā. **Hiero.** Quid ē honor mūdani? nisi spuma fum' z somn' Spuma: qz i flat' fum' qz excecet. somn' qz vt somniū cito euanescat **Job. xx.** Velut sōniū auolās nō inuenit: trāsbibit sic visio nocturna. **Q**igitur q̄ra mūdanoz fatuitas q̄ tā ardent' q̄rit res tā trāsitōias auari diuitias: voluptuosas delictias: z ambitiosos honores. Fac iuectiuas h'icia. **M**iseri mortales diligenter attendite vie pegrinatiōis breuitatē modicū em stabitis i h' mūdo. **Uñ** qd̄ā. Est hō res fragil': z res durās tpe puo Est hō res silis flori q̄ crescit in aruo. **E**xēplū quō oia mūdana cito trāseūt alexāder magn' p' tot celebres victorias subiectionē q̄z vniuersē asse: imo pene toti' orbis p cassandriū

filii antipatr' vt d̄r q̄nt' curti' venenat' est dato illi veneno in potū. Et mortu' ē an̄ no sūe etar'. **xxxij.** z mense vno. Item **thomulus** fundator vrbis thome vt ponit titus liu' apd̄ paludē capree tēpestate magna orta z tonitruis circūdat' nube nulsq; vltra cōparuit. Item nero q̄ntus ab augusto q̄ nat' est p̄missis pedibz vt scribit plinius lib. vij. historie natural' viciosus augurus z lasciuus ab vrbē fugiens s̄z eutropiū **xxxij.** etatis sue anno z imperij deamoq; to se interfecit **P**reterea **domician'** imperator s̄m **Sueroniū** et **Eutropiū** a cubicularijs suis septē vulneribz occisus ē anno sue etar'. **xxxvj.** Non potuerūt itaq; illi cum oipotencia sua euitare ifortunia. Quid eis nūc p̄dest p̄terita felicitas zc. **Baruch. iij.** Ubi sunt p̄ncipes gentiū: z q̄ d̄nant super bestias q̄ sūt sup terrā. Qui i auibz celi ludunt q̄ argentū thēaurizāt: z auz in quo p̄fidunt hoies: z nō ē finis adq̄sitiōis eoz rū zc. **Seq̄t.** Extermiati sunt: z ad iferos descēderūt: z alij loco eoz surreperunt.

Tertio ar. **Aud. zc.** Lauete ḡne taz p modico dānetis aias v̄as p̄co ḡitate sept' finē **Lex** ei dicit. Finis ē attendend' **L. de no. co. cōponēdo. l. j.** Et fines mādanti diligens sūt suandi: de officio z p̄tate iudicis delegati. **Lū olim.** Nā si rex cuiquā mādaret. Si vis hac die dabit tibi q̄cqd̄ placuerit s̄z toto rēsiduo vite tue eris i te/ nebroso carcere reclusus zc. Si delectatio nē eligat vni' diei in piculū toti' rēsidue vite: nōne fax' reputabit' **Lerte sic.** Expōe z applica notādo illd̄ **Berni.** **Ve ve ve** va pot est ad modicū parēs q̄ eterne felicitatis aditū itercludit. Et certe tota vita p̄ns est q̄ nihil respectu future.

Dñica. iij. post pasca. Sermo. ij

Modiciū et iā **z** **C**ōuersationē v̄raz inf̄ gētes h̄ites bonāve i eo q̄ d̄tractāt d̄vob: tāq; d̄ malefactoribz ex bonis opibz vos p̄siderātes glificēt deū i diē visitatiōis **j. Pe. ij.** Hortat' ibi petr' ad tria q̄ necariā sūt nob: vt tā dē ch̄m i glia videam' **P**rimo ad stitūdinē p̄uersationis: cum dicit. **C**ōuersationē v̄raz h̄ites bonā **Sc̄o**